

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztő és kiadó: Mátyas király-tér 10. szám. Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő: DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám 12 fillér.

Kiadó: DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 8

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága lelkesen ünnepelte gróf Bethlen István miniszterelnököt 10 éves kormányelnöki jubileuma alkalmából.

Bács Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának szerdai közgyűlésén igen meleg ünnepségben részvételükkel gróf Bethlen István miniszterelnököt, aki most tartotta meg miniszterelnökségének tíz éves jubileumát. A közgyűlésen napirend előtt Rosenberg Mátyás földbirtokos szólalt fel s ezeket mondotta:

— Tegnap mult tíz éve, hogy a kormányzó választása és elhatározása folytán gróf Bethlen István bizatott meg Magyarországot miniszterelnökségével. (Éljenzés.) Tíz év hosszú idő ebben a gyorsan rohanó korban és hogy gróf Bethlen István ilyen eredménnyel vezette az ország kormányzását, jele annak, hogy az államfő választása helyes és elhatározása bölcs volt. Nagy nemzetekből támaszt a korszellem nagy államférfiakat. Nálunk kivétel tett, mert Magyarország kicsiny, megcsontított, lealázott ország, melyet a gyászos Trianon földi javai és lakossága legnagyobb részétől megfosztott, de a Gondviselés meghagyott nekünk két olyan államférfiut, kiknek szónoki képessége, sziklaszilárd jellege, törhetetlen hazaszeretete az egész világ bámulat tárgyává tette a magyar nemzetet s ez a két államférfi: gróf Apponyi Albert (Éljenzés) és gróf Bethlen István (Éljenzés).

— Bár gróf Bethlen István egész életét a nemzet szolgálatában töltötte el, igazi vezérszeretettel mégis akkor kapott, amikor 1921-ben kormányelnökké nevezték ki. Politikai iskolázottságát a régi nagy Magyarország alkotmányos küzdelmeiben szerezte és mint ilyen, korán tanulta meg, hogy mily nehéz politikai célokat elérni. Ez adta meg neki a szívósságot, ez edzette meg erejét, ez oltott bele a lankadatlan hazaszeretettel mellett bizalmat és öntudatot, melyet nemzetünknek egy belföldön, mint külföldön, kitartóan képviselte. Fatai korában két cikluson át a 48-as függetlenségi párt elveit vallotta és mint ilyen tanult meg küzdeni a közjogi téren elérhető legesélyesebb eredményért. Mikor megbízták a kormány megalakításával, Csonka-Magyarország a háborút követő kommunizmus jármát nyögte. Olyan erők, amelyek ma legnagyobb részét megsemmisítettek s amik megmaradtak, felvesztek vizsza földalatti rejtekeikbe, veszélyezteték a vagyon és személyi biztonságot s ezzel a nemzet létét s a külföldön való megbecsülését. Nem ismertek maguk felett auktoritást, míg Bethlen István vaskeze megmutatta, hogy a kormány gyeplőjét egész férfi tartja a kezében, aki azt tudja is vezetni.

— Gróf Bethlen István felismerte az egyesülésben való erőt és 1922-ben nagyvívó Szabó Istvánnal karöltve megalakította az egységes kisgazda és polgári pártot, amely zászlaja alá szólította az ország minden polgárát. Ez volt az első nemzetgyűlés, mely létrehozta az ország pénzének stabilizálását, helyreállította a jogrendet és megvetette a nemzeti hadsereg alapját s megcsinálta a földreformot. Miután Bethlen István az új választójogot megszavaztatta, 1927 januárjában megnyitotta az új országgyűlés és megalakult

a felsőház, melyek a törvények egész sorozatát hozták létre.

— Főbb vonásokban befejeztetett a falusi kislakást építő akció, a földreform, a szociális munkásbiztosítás, meghozott a biztosítási törvény, beterveztetett az iparfejlesztési törvény és a nagy földterhelmentesítési törvény. Nagy érdeme Bethlennek, hogy felismerve az 1928 évi gazdasági válságot, amely nemcsak az egész világot, hanem bennünket is erősen sújtotta, a magángazdaságok szanálására meghozta az adótörlesztést, a házhelyesek tartozásainak, valamint a vagyonszállítások árainak csökkentéséről szóló törvényt, ezzel kapcsolatban a gyufatörvényt, mely a földbirtokosok kártalanítására volt hivatva, megindított számtalan gazdasági akciót, mint hízalási hitel, olcsó ruha-akció, köztöbön van a kisipari kölcsön, hogy országunk gazdasági egyensúlyát helyreállítsuk. Ha Bethlen István valaki meg akarja ismerni, ugy ezeknek az alkotásoknak a sorát kell végigtekinteni.

— Külpolitikai tén az elért sikerek tündöklő képét mutatják a miniszterelnök politikájának és élelétésének. Biztos szemmel felismerte és az eddigi történelem igazolta, hogy nyugat felé kell orientálódnunk. Első sikeres külpolitikai ténykedése volt a velencei egyezmény, amellyel keresztyülvitte, hogy az ellenségeink által már kiszemelt szákmányból, hála az olasz nemzet támogatásának, sikerült megmentenünk a magyar korona egyik legszebb ékkövé: Sopron városát. Magyarország akkor még ki volt rekesztve a Népszövetségből: nagy politikai érdeme, hogy 1923-ban felvették Magyarországot Genfben a Népszövetségbe, mely hozzájárult a zálogjogok részbeni felüggesztéséhez, lehetővé tette az első nemzetközi kölcsönt s így a pénz stabilizálását s Magyarországot kereskedelmi szerződéseket köthetett a külfölddel. De pénzügyi és katonai ellenőrzés alatt maradt 1926. június 10-ig. 1927-ben Magyarország megszabadult a katonai ellenőrzés alól. Az első barátságos és döntőbírósi szerződést 1923-ban Törökországgal kötöttük. Majd 1927-ben, mikor felszabadultunk a katonai ellenőrzés alól, megkötötte az akkor még kevesek által ismert olasz barátsági és döntőbírósi szerződést s azóta támogatnak az olaszok bennünket külpolitikai céljaink elérésében.

1927-ben jelent meg lord Rothermer híres cikke: Magyarország helye a nap alatt címen, amely lázba hozta ugy a bel, mint a külföldet. De Bethlen István élelétésével azonnal látta és az események neki adtak igazat, hogy az a dermesztő jégpáncél, amellyel ellenségeink körülvettek, nem tűnik el olyan gyorsan. Ma már legnagyobb politikai ellenfelei is elismerik azt, hogy egyedül gróf Bethlen István hivatott Magyarország vezéri szerepét betölteni.

— Legnehezebb külpolitikai csatáját 1930-ban Hágában és Párisban vívta, midőn az 1927 évi hági konferencián megállapított jóvátételt végérvényesen elintézte, a régen folyó optárvényesen sikeresen befejezte, melynek hatása csak most lesz érezhető és ma már midőn

a párisi ratifikáció megtörtént, Magyarország megszabadult a leköltötség alól és visszanyerte teljes pénzügyi és gazdasági szabadságát.

A mult század 49-es éveinek egyik nagy államférfia és minisztere: Nyári Pál azt mondotta, hogy az ember addig él, míg a sorsnak szüksége van rá.

Magyarország sorsához szorosan kapcsolódik gróf Bethlen István sorsa. A gazdasági háboru csak most kezdődik. Most érezhető leginkább. Most van a legnagyobb válság és a nemzetnek szüksége van oly kormányosra, ki már bebizonyította, hogy sziklák és örvények között is tudja a hajót vezetni, de ez a kormányos csak ugy vezetheti a hajót, ha maga mögött tudja a matrózok összességét. Nem akarom gróf Bethlen István világszerte ismert

érdemeit tovább is méltatni, csupán a magyar nemzet hálójának egy kis részét rójjuk le akkor, ha Bács Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága őt a nyílt közgyűlésből jubileumához táviratban üdvözli.

A miniszterelnökhöz küldött távirat szövege a következő:

„Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságának közgyűlése gróf Bethlen István miniszterelnök Onagyméltóságát tízéves miniszterelnöksége jubileuma alkalmából legmelegebben üdvözli.

Zárt sorokban tömörülve zászlaja alá kíván további politikai pályafutásához sikert és szerencsét, hogy hazánkat kipróbált államférfiúi bölcsességével a mostani válságos helyzetből a boldogulás révébe vezesse.”

A városi adóhivatal ujtást vezetett be az adó és városi követelések behajtása terén.

Jövőben a városi végrehajtók a helyszínen hajtják be mindenkinél az adót.

Az elmúlt napokban érdekes ujtást vezetett be a bajai városi adóhivatal. Ez az ujtás nemcsak a város érdekeit szolgálja, hanem egyuttal az adófizetőit is, mert arról van szó, hogy a város bevezette az adónak a helyszínen való behajtását. Mit kell ezen érteni? Azt, hogy jövőben a városi adóhivatal hivatalból kiírja mindenkinek az adóhátréklát és esedékes évnegyedes adóját, utána az adatokkal a városi végrehajtó felkeresi az illetőket lakásaikon s megkísérli a helyszínen behajtani a városi követelést: az adót. Ez nem jelenti azt, hogy okvetlenül fizetni is kell, csak azt, hogy az illető fizethet a helyszínen, ha akar anélkül, hogy be kellene jönnie a városba, felmenni a városházára, ahol néha órákig elácsologhat a pénztár előtt, míg rákerül a sor. (Manapság ugyan nincs nagy tolongás a városi pénztár előtt és ott, ahol fizetni kell.)

Az adók helyszíni behajtását hétfőn kezdték el a városi végrehajtók. Ez pedig abban áll, hogy a városi végrehajtók az összes köztartozások zálogo-

lása és behajtása során az adózó felektől a pénzt beszedhetik a helyszínen. A pénzbeszedés alkalmával a feleknek ideiglenes nyugtát adnak ki, amely nyugta a városi pénztárban I. em. 14 ajtószám délelőtt 8-11 óráig rendes pénztári nyugtára becserezhető bármikor. A becserezés azonban nemkötelező mert az ideiglenes nyugta is bizonyító jogerővel bír. Ezeket az ideiglenes nyugtákat természetesen mindenkinek meg kell őriznie, hogy az adófizetést, amit egybéként is elkönyvelnek avval bizonyíthassa.

A városi végrehajtók blokkfűzetben vezetnek be a teljesített fizetést s az eredeti péleányt átadják a fizetést teljesítő félnek, míg a kopir-példány a fűzetben marad kitépeltlenül pénztári számfeljítés és bevételezés végett.

Bizonyosra vesszük, hogy ez a praktikus ujtás, ami az adózófeleknek is nagy könnyebbséget jelent, jól befogvalni s amint megszokja a közönség utána így is fogja adóját leróni s nem fog utána szaladgálni, hogy elfogadják az adóját.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának új tagjai.

A megyegyűlésen napirend előtt Bisztray-Balku Gyula főispán bejelentette, hogy a közigazgatás rendezéséről szóló 1929 évi XXX tc. 13. §-ának 9. pontjában foglalt rendelkezéséhez képest a vármegye alispánja Láng János volt országgyűlési képviselő választott törvényhatósági bizottsági tag helyébe Turi József garai lakost, sorrendben következő póttagot hívta be rendes tagok.

Visszont az igazoló választmány által a virilis tagok sorából kihagyott törvényhatósági bizottságok helyébe a vármegye alispánja a sorrendben következő póttagokat hívta be rendes tagokul és pedig

1. a virilisták első csoportjába dr. Pilszánovits Antal nyug. min. tanácsos bácsborsódi és Scherer Ferenc katymári plébános helyébe Till Imre bácsborsódi és Hanák Imre kelebai lakosokat,

2. a virilisták második csoportjába ifj. Grünfelder János bácsalmási és Nagy Pál Sándor jánoshalmi lakosok

helyébe Mayer Pál garai és Gerstenmayer Ferenc felsőszentiváni lakosokat, 3. a virilisták harmadik csoportjába Frank Mihály csávolyi, Gay Sebestény felsőszentiváni és Juhász Mihály tatházai lakosok helyébe Kling István garai, Pfeil Mihály csávolyi és Kádár Géza tompai lakosokat.

Ezenkívül még két megyei bizottsági tagság van üresedésben, illetve betöltetlenül elhalálozás miatt. Az egyik Kalmár Károly bácsalmási mérnök virilista, aki februárban halt meg, a másik a két héttel ezelett elhunyt Weiner Ferenc bácsalmási okleveles gazda, aki mezőgazdasági érdekképviselő címen volt megyebizottsági tag. Helyettük a soron következő póttagot a legközelebbi közgyűlés alkalmával hívják be.

— **Mauzóleum Radics emlékének.** A volt Radics-párt Zágrábban mauzóleumot akar állítani Radicsnak és vezértársainak. A munka kivételével Mario Petrucci olasz művészt bízták meg. A belgrádi lapok tiltakoznak ellene.

A megyegyűlés táviratilag üdvözölte a pénzügyminisztert a földtehermentesítési törvény megalkotásáért.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának, szerda délelőtti, iavaszi rendes közgyűlésén napirend előtti felszólalásra kapott engedélyt Almásy Imre megyebizottsági tag, János-halma községi bírása, aki a következő javaslatot tette Wekerle Sándor pénzügyminiszter üdvözlésére a földtehermentesítési törvény elkészítéséért. Almásy Imre ezeket mondta:

— A közelmúltban a leromlott gazdasági helyzetet és az anyaföld árieromlását megakadályozó, bizalmat gerjesztő törvényt fogadott el az országgyűlés mindkét háza. Ez a törvény a földtehermentesítési törvény. Ez fogja a bajba jutott kisgazdákat a küszöbön álló árveréstől és a teljes tönkretűléstől megmenteni s a belső bizalmat helyreállítani.

— Ezért mindannyiunk tisztelete dr. Wekerle Sándor pénzügyminisztert il-

leti meg s azt hiszem, hogy mindannyiunk felfogásával találkozunk az az indítványom, hogy a törvényhatósági bizottság ez alkalomból táviratilag üdvözölje a pénzügyminisztert és kérje, hogy az ő ellenőrzésével minden arra érdemes bajbajutott kisgazdát megsegítenek, hogy így az ezer éves magyar rögöz odanőtt kisgazda anyagilag és erkölcsileg megerősödjön, észak, kelet és dél felé szegedhesse tekintetét, ahol az elnyomott magyar testvérek milliói a szebb jövő hajnalát, a nagy Magyarország feltámadását várják s így kezét kézbe téve együtt mondhatjuk: Isten áldd meg a magyart! (Eljenzés)

A megyegyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt és a földtehermentesítési törvény megalkotásáért táviratilag üdvözölte dr. Wekerle Sándor pénzügyminisztert.

A garal mozigépész és a dohány-utcai zsidótemplomban elkövetett merénylet.

Az egész országban nagy megdöbbenést okozott az az elvetemült merénylet, amelyet Zatlóka Emil mérnök követett el nagy pénteken a Dohány-utcai zsidótemplomban. Eddig az volt a féltetés, hogy Zatlóka Emil nem ép elméjű. Most azonban váratlan fordulat állott be ebben az ügyben.

A budapesti rendőrségen jelentkezett Knoll Ábrahám 44 éves budai vendéglős, aki 1928-ban költözött fel Szabadszállásra Budapestre. Knoll előadta, hogy a merénylet kitervelt gázság volt, amire előre készültek. Egy Pálics József nevű egyénre hivatkozott, aki a merénylet előtt egy héttel közölte vele a vendéglőjében, hogy a zsidókkal rövidesen történni fog valami. Pálics csak pénzért volt hajlandó felfedni a titkot.

Közben kiderült, hogy ki ez a Pálics József, aki Budapesten részint baromfikereskedőnek, részint újságírónak adta ki magát. (Hogyan kerül a két foglalkozás egy kalap alá, nem értjük? Talán úgy, hogy az újságírónak is, meg a baromfinak is tolla van.) Pálics József jelenleg Bács-Bodrog vármegyében tartózkodik Garán, ahol az ottani mozinak a gépésze. Pálics József ma

53-54 év körüli ember. Két év előtt jött át Magyarországra Zomborból, ahol lakatosmester volt s ezenkívül szikvizgyáros. Először Bajára jött s itt tartózkodott egy darabig, majd amikor nem tudott elhelyezkedni, felment Budapestre, ahonnan azután Garára került.

Pálicsot felkereste több fővárosi újságíró, akik beszéltek vele arról, hogy mit tud a merényletről. Elmondotta, hogy semmit. Őt Knoll félreértette, mert ő csak egy zsidóellenes könyv megjelenéséről beszélt a budai vendéglősnél s azt mondotta, hogy pénzzel meg lehetne akadályozni a könyv megjelenését, amelyből néhány kéziratlapot Pálics a saját másolásában át is adott Knollnak. A merényletről, titkos társaságról semmit sem tud s hogy itt úgy látszik Knoll Ábrahám fantáziája működött élénkebben s keresett összefüggést az ő szavai és a merénylet között.

A budapesti rendőrség úgy határozott, hogy Pálics Józsefet felkereti Budapestre s a fontos ténykörülmények tisztázása végett kihallgatja.

A szombat esti szerzői esten teljes pompájában bontakozik ki Herr György zeneköltészete, komponáló készsége és sugárzó fantáziája.

Baja város közönsége feszült érdeklődéssel tekint Herr György szombat esti szerzői estje elé, amikor Herr György egy egész estére való természet tárja a bajai közönség elé. Herr György, a bűvész megnyitja tarsolyát és alkotásainak legszínompásabb virágait teregeti a közönség elé.

A szerzői estet előző vezetője be, amelyet rejtélyesen hangzó V. P. vezet be. Ki lehet az a szerény úr, aki még csak a nevét sem engedte odairni a meghívókra. Eláruljuk, hogy az illető fiatalember, aki közreműködik az est sikerén, nem ismeretlen a bajai közönség előtt. Több komoly írása jelent meg már a Független Magyarországhoz hírlapjain is. Tulajdonképpen ez lesz neki is az első debütje nagyobb közönség előtt. Az illető Vojnics Pongrácz jogszigorló. Fia dr. Vojnics Ferenc polgármesternek.

Az első Herr szerzemény Az ajánlás című férfikar, amit a Bajai Daloskör ad elő. A szövegét is Herr György, a poétalelkű komponista írta. Rövidebb lélegzetű, jelgeszerű darab stílusos ösz-

hangosítással.

A következő szám szólóéneke lesz. Dr. Mészáros Sándor bajai ügyvéd énekel majd Csirszka Konrád zongorakísérete mellett néhány Herr György féle műdalt, amelyeknek szövegét Tóth Kálmán, a koszorús költő írta Herr György ezekkel a megzenésített Tóth Kálmán dalokkal akar hódolni a századik évfordulóhoz érkezett nagy költő géniuszának s egyúttal ezekkel akar bekapcsolódni utólag a Tóth Kálmán centenáriális ünnepségbe. Dr. Mészáros Sándor ügyvédnek kitűnően iskolázott bariton hangja van. A bajai publikum már ismeri, mert többször szerepelt az utóbbi években a nyilvánosság előtt.

Viszont Csirszka Konrádot, aki évekkel ezelőtt felköltözött Bajáról Budapestre s aki két Herr szerzeményt fog zongorán előadni, — szintén nem kell bemutatni a közönségnek. Kitűnően játszik zongorán, hiszen már diák korában is kivált zenetudásával. Csirszka Konrád meghozta azt az áldozatot, hogy direkt erre az alkalomra lejön Bajára, hogy bemutassa a bajai közönségnek,

Építetők és építők

nem nélkülözhetik a jól meg-
oldott, gazdaságos, prak-
tikus és értelmes tervrajzot
és a félremagyarázhatatlan
szakszerű költségvetést,
melyek károsodástól és
pörösködéstől kímélik meg.

Építkezése olcsóbb,
Rezsije csökken,
ha irodai munkáit
rendszeresen
végezteti.

Épületmodellek ké-
szítése. Tervek sok-
szorosítása. Gépelés
Grafikai munkák.

Tervez tiszviselői és családi lakónházakat, valamint bármily rendezettségű épületet, földalékok, átalakítást, portálokat és belső berendezést.
Készít ezek részére kivitelezési terveket, valamint építési engedélyek és bankkölcsönök részére beadványi terveket, költségvetést, statikai számításokat és lezárolást.

Vállal építkezések ellenőrzését, felvételt és becslést.

Itj. Bayer Gyula tervezőirodája

Baja, I. Parti-utca 1. szám. — Telefon.
Május 15-ig Váradi Érsek-ut 47. szám.

hogy négy év óta, mióta eltávozott kör-
rünkől, mennyit fejlődött játéka.

Farkas Nándor Kuvik-madár című költeményére készített a múlt évben dalkompozíciót Herr György. Ezt a darabot már ismeri a bajai közönség a Bajai Daloskör és szekszárdi dalárda együttes hangversenyéről. Akkor is már leikes elragadtatást váltott ki a közönségből. A dal szinte lebilincselte akkor 6-700 főnyi halgatóságot. Avval, hogy a dalárda újra elénekli, csak azt éri el, hogy Herr Györgynek ez a zengzetes nehéz műdala csak még ismertebb lesz, mert hiszen termékeny és fogékony talajba hullnak a melódia-
ák a bajai közönségnél.

A következő szám is énekszóló lesz. Vitéz Halmy József csendőrszázados felesége fog eldalolni három kis dalt és pedig Zilahy-Herrtől „A könny” és a „Ha egyszer...” valamint Zányi-Herrtől a „Vers” című dalokat. Vitéz Halmy Józsefnek is jól ismeri a bajai publikum, mert már többször énekelt a nyilvánosság előtt. Kitűnően iskolázott szopránhangja van, amely pompásan simul a három dalkompozíció lehetet-
finomságához.

Nechanszky Lajos Herr György, „Est” című dalát, amit ugyancsak a dalárda énekel, szintén ismeri már a közönség. Ez a dal egyike a legszebb Herr-szerzeményeknek, amit a dalárda a múlt évben együtt adott elő a Kuvik-madár-
ral. A két dalról akkor biztos ítéletű zeneszerzők úgy nyilatkoztak, hogy nem lehet megállapítani, melyik szebb a két dal közül.

Ezután ismét zongoraszámok következnek. Csirszka Konrád játsza el zongorán Herr György két szerzeményét, amelyeknek a szövegét is Herr György írta. Az egyiknek címe: Egyszer volt...

a másíknak címe „Emlékek.”

Herr Györgynek minden szerzeménye nehéz, sujtásos alkotás. Ez a két műdal is az.

Az utolsó szám Szalay-Herr: „Hajók” című férfikara, amelyet a Bajai Daloskör fog énekelni. Ez a legnehezebb szám egyike a legmodernebb cizellált műdaloknak zümmögő karral és szólo betéttel. Első pillanatra szinte díszzo-
nansnak hangzik, de a kezdet után kellemesen csalódunk, mert a követ-
kező pillanatban már kibontakozik a remek feloldás s a dal pompás harmóniában halad a kifejlés felé. A darab végét a szerző nagyszerűen, stílusosan fejezi be. Az ember szinte a hajón képzelet magát, amint azt a tenger hullámai ringatják s oldalát a zúgó, morajló víztömeg hajjai nyaldossák.

Ebben a szerzeményében bontakozik ki teljes pompájában Herr György zeneköltészete s komponálási tehetsége, valamint sugárzó fantáziája.

A Bajai Daloskör már betanulta a számaikat: a próbákon hibátlanul mentek a darabok, úgy hogy ebből ítélve is a bajai közönségnek szombaton páratlan és feledhetetlen estében lesz része.

Eladom, vagy bérbeadom

augusztus 1-től Mátyás király-tér 13.
szám alatti

h á z a m a t.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

la POROSZ diókoksZ

Pécsi tojásszén (bulett)

változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Kitűnő fajborok nagyon olcsó áron, rizling 1 literes palackokban 88 fillér

KLEIN ÉS STRAHL

fűszer, csemege és déligyümölcs kereskedésben.

Nem súlyos az öngyilkos asztalossegéd állapota.

A kiutasítástól félt s emiatt késsel elvágta a nyakát.

Kedden délelőtt nagy szenzációja volt Istvánmegyének. A Rákóczi-utca 5 szám alatt lakik egy idő óta Haber Ferenc nős asztalossegéd, a Pollák-féle butorgyár munkása. Haber Ferenc régebben átszökött Magyarország területére Újvidékről, ahol született. Nem akart a jugoszláv hadseregben szolgálni ezért jött át. Itt megnősült Baján és szorgalmasan dolgozott a józan életű munkásember.

Nemrégiben azonban eljárás indult ellene, mert az idegen ellenőrzés során a rendőrség megtudta, hogy nem magyar állampolgár. Haber Ferenc avval védekezett, hogy folyik a honosítási eljárása. Ugy látszik azonban nem sok kilátása volt a magyar állampolgárság megszerzésére. A honosítási ügy húzása miatt elkecseregett. Nagyon a szívére vette s ez szintén megzavarta az elméjét.

Kedden délelőtt hazament a lakására.

A feleségét nem találta otthon. A városházán és a rendőrségen járt a honosítási ügyben. Haber ugyanis már kifáradt a hajszában. Nem bírta idegekkel. Fásultan adta meg magát sorsának. Helyette a felesége járt el férjének repatriációs ügyében.

Amikor a férj hazaért a munkából, nagyon szívére szaladt keserves sorsa. Felesége távollétét használta fel arra, hogy öngyilkos legyen. Kést kerített és avval elmetszette a nyakát. Szerencsére nem beretivával nyisszantotta el, mert az egészen átvágta volna a torokát és a nyakereit. A konyhakész azonban csak megsértette. A bört és néhány eret vágott át. A nagy vérvesztéségtől összeesett és elterült szobájába padlóján, ahol vérbe fagyva találta meg a városházáról hazatérő felesége. Azonnal kihívták a mentőket, akik bekötötték a sebeit. Igen sok vért vesztethetett, mert az egész szoba padlója tele volt vérral.

A mentők azután kivitték a kórházba. Az orvosok megállapították, hogy sérülése nem életveszélyes, mert olyan részeket nem vágott át a késsel, amik halálos komplikációt okozhattak volna.

Haber Ferenc kint fekszik a kórházban, de jobban van s 8 - 10 nap múlva elhagyja a kórházat.

Ezek után nem felel meg a valóságoknak az a kiszínezett helyszíni tudósítás, amely a teljesen átvágott nyakról, elvérzésről és halálról szól.

Megkérdeztük ma dr. Oláh Elemér rendőrfőkapitányt is, az idegenellenőrzési ügyek vezetőjét s ezeket mondotta:

— Haber Ferenc jugoszláv katonai szökevény volt s itt nálunk politikai menedéket nyert. Szó sem volt esetleges kiutasításáról, hiszen már hosszú évek óta lakik Magyarországon és Baján.

URÁNIA

Április 15-én, szerdán és
április 16-án, csütörtökön
d. u. 6 és fél 9-kor.

A filmgyártás legnagyobb és legizgalmasabb szenzációja.

Byrd

délsarki expedíciója.

Eredeti felvételek 10 felvonásban. — E film az egész világon a legnagyobb sikert ért el. Csodás felvételei az expedíció izgalmas kalandjai a legnagyobb látványosságot nyújtja.

Adolf Menjou
legújabb filmje.

Az utolsó gavallér

Szenzációs vigjáték 8 felv.

H i r a d ó.

—:—

A városi adóhivatal atyai parainézise az adózó közönséghez.

A városi adóhivatal felhívja a város adófizető közönségét, hogy az 1931 év második évfolyamára esedékes állami és városi adóit az évfolyam közepéig 1931 május 15-ig a városi adóhivatalnál, illetve pénztárnál délelőtt 8 - 11 ig terjedő időben fizesse be, mert ellenkező esetben a késedelmi kamaton felül a megindítandó végrehajtási eljárás költségeinek megfizetésére is köteles. Különböző figyelmeztetjük erre a nagy adózókat, akik nagyobb részt még a múlt évről áthozott nagy összegű adóhátralékaikat sem fizették be, holott már a folyó évi második évfolyami adók is esedékesek s így a városi adóhivatal a nagy adóhátralékosok ellen kénytelen lesz soron kívül a behajtást eszközölni, amely eljárás költsége is az adózókat terheli. Felhívjuk az adózók figyelmét arra, hogy május 16-ka után az általános behajtást teljes erővel megindítják s ezért mindenkit saját érdekében figyelmeztetünk, hogy május 16-ig késedelmi kamatmentesen rendezhet adó tartozását.

Magyarok külföldön. Magyar honatya kalandja Nizzában.

Olaszországban sok magyar zsidó fiú tanul az ottani egyetemeken. Ezek a fiúk a magyar jövő világba szétosztott pionírjai. Egy ilyen Itáliában tanuló bajai főiskolai tanulóknak érdekes és kedves kalandja volt az elmúlt napokban Nizzában.

A vonaton, amelyen ült a bajai egyetemista, utazott egy idősebb ur, akivel az olasz fasiszta kalauzok nem tudtak beszélni. Francia és angol, majd német nyelvre fordították, de az idegen egyik nyelven sem értett. A német szavakat ropogtatta s látszott, hogy konyit hozzá, de a kalauzok nem tudták megérteni. Ekkor a kalauzok felszóllították az utasokat, nem akadna-e köztük valaki, aki tudna az idegennel beszélni.

Előállott a magyar főiskolai hallgató is, aki egy-kettőre megállapította, hogy az idegen magyar. Beszélgetésbe elegyedett vele s az idegen elmondotta, hogy ő országgyűlési képviselő. A kerület Baranyavármegye dél részén van. A magyar honatya előadta, hogy a husvét ünnepekre utazott le Nizzába, mert kíváncsi volt rá s látni akarta. A magyar törvényhozó nagyon hálálkodott a numerus clauzus miatt — amely törvényt pedig ő is megszavazott. — Olaszországban szakadt zsidófiúknak, hogy kitérítette zavart helyzetéből.

Utána az egyetemista ifjú megmagyarázta a kalauznak, hogy Genovában melyik vonatra szállítsák át az idegent, de azt már nem mondotta meg az olasz kalauznak, hogy az illető — magyar. De nem is mondhatta meg, mert az olasz vasutas csodálkozva mondotta: Nem értem, hogyan utazhat valaki nyugaton a nyugati nyelvek valamelyikének tudása nélkül.

— Csütörtökön tér vissza Bajára a polgármester Dr. Vojnics Ferenc polgármester értesülésünk szerint csütörtökön tér vissza Bajára a fővárosból.

— Főigazgatói látogatás. Balázs Béla tanítóképzőintézeti kir. főigazgató Bajára érkezett s itt látogatást tett a Notre Dame iskolánál, majd délután a fentartott második évfolyamát elért tanítónőkkel találkozott.

— Legjobb arckrém a tavaszi szeplők, májfoltok, bőrtisztításhoz a Bizo Krém, mely a legújabb anyagokból készült, ártalmatlan és összetételénél fogva kiváló hatású. Kapható: Városi Drogeria, Baja, Vörösmarty M.-u. 1. cosmeticai laboratórium.

— A kormányparti gazdafront zászlóbontása. A kormányparti gazdafront vasárnap bontott zászlót kiskőrösön. Szabóky Jenő kalocsai képviselő kifejtette a programot, Meskó Zoltán a karteletek és a bankokráciát támadta, Erdélyi Aladár és Udvardy János a gazdatársadalom összefogását a gazda és kisiparos érdekek fokozottabb védelmét sürgették.

— 1796. ban épült a Jurai ház. Most, hogy a fő utcai Jurai ház új tulajdonosai lebontatták az ódon stílusba épült sarki épületet, tűnt ki, hogy milyen régi épület volt a Jurai féle ház. Oriási mennyiségű téglá került ki a hallatlanul masszív és szilárdan épített házból. A téglákba viszont az 1796-os évszám van beégetve annak jeléül, hogy a volt Jurai féle házat ebben az évben építették. A téglákat nem malterrel tették egybefogóvá, hanem folyékony mésszel és homokkal.

— Ragados állatbetegségek a megye területén. Rieger Gyula kir. állategészségügyi tanácsos jelentése szerint április 7-én a következő állatbetegségek fordultak elő a megye területén: lépfene Mátételkén, vesztesség Jánosalmán, ragados száji-és hölgyfájás Kisszálláson, idarszervi hólyagos kiütés Kisszálláson, rühkór Jánosalmán, sertésorbánc Bács bokodon, Fel sőszentivánon, Vaskuton, Csátalján és Kisszálláson, sertéspestis Bátmonostoron és Csávolyon.

Rádió.

Csütörtök, április 16.

2:45 : Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek.
4:00 : Vadnay Dezső meséi.
4:45 : Pontos időjelzés, hírek.
5:00 : Igmándy Géza felolvasása.
5:30 : Hangverseny.
6:30 : Gyorsírótanfolyam.
7:00 : A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye.
8:00 : Dr. Gerevich Zoltán előadása.
8:30 : Orgonahangverseny.
Utána : Pontos időjelzés, hírek. Majd cigányzene.

Laptulajdonos :
Corvin-nyomda.

2 szoba, konyhás udvari lakás kiadó.

Erzsébet kirány-utca 2.

Vége rájöttem,

milyen előnyt nyújt, ha szaküzletben vásárolok

Horváth Vilmos-nál
mechanikai szaküzlete és javítóműhelye

Kerékpárok, motorkerékpárok,
varrógépek, írógépek.
Fegyver, lőszer, löporrusítása.

Eternit asztallapok

Eternit falburkolások

Eternit tetőfedések

Eternit Udvar

BAJA
Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

104-1/1931. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A bajai m. kir. állami tanítóképzőintézet jövő tanévi élelmiszer, valamint tüzelőanyag szükségletének fedezésére nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Hozzávetőleges szükségletek, melyeknél a Közszállítási Szabályzat 16. §-ának 2. pontja alapján 10% fel-, mint lefelé ingást az intézet kiköt, a következők:

I. Husneműek: 1. Marhahús. Havi szükséglet 150-250 kg. 2. Sertés- és borjúhús. Havi szükséglet 200-250 kg. 3. Sertészsír. Havi szükséglet 160-180 kg. 4. Felvágott, kolbász és virsli. Havi szükséglet 30-50 kg.

A marhahús I. osztályú farto, felsál és fehérpecsenye, jó, egészséges marhatól származó hus lehet. Bika, bivaly, növendékmarha husa nem szállítható. A hus teljesen kicsontozva, a legfeljebb 10 százalékos kétévő csont külön mérve szállítandó.

A sertés- és borjúhús I. osztályú combhus lehet. Ez is teljesen kicsontozva, legfeljebb 10 százalékos kitévő csont külön mérve szállítandó. A sertés- és borjúhús az intézet kívánságához képest előzetesen megadott számú szeletben szállítandó.

A sertészsír I. rendű olvasztott és bekevert zsír lehet. A felvágottak, kolbász és virsli friss állapotban szállítandó.

II. Tej. Frissen fejt teljes tej. Havi szükséglet 1800-2000 liter. Naponta reggel fél 6 órára beszállítandó.

III. Kenyér és sütemény. 50 százalékos 1-es számú rozsliszt és 50 százalékos 4-es számú búzaliszt keverékéből sültött kenyér. Havi szükséglet 1800-2000 kg.

Ajánlat teendő továbbá naponta szükséges 150-200 db. egyenként 8 dkg. súlyú 2-es számú búzalisztból sültött zsemlyére.

A zsemlye csak azon esetben ajánlható, ha vállalkozó azt naponta reggel 7 órára az intézetbe beszállítja.

IV. Liszt. 0-ás liszt havonként 500-600 kg.

V. Fűszerárúk és mosatási anyagok. (Cukor, I. rendű fehér bab, I. rendű lencse és borsó, I. rendű száraz házi szinzippan, kávé, só, ecet, paprika, bóráx, kékítő stb.) Szükségletéhez képest havonként 6-700 pengő értékben.

Az ajánlott cikkek abc-rendben sorolándók fel az ajánlatban.

VI. Tüzelőanyagok. Évi szükséglet 70 öl kemény tűzifa. A fennálló rendelkezések értelmében kizárólag hazai származású, főként cser és tölgy dorongfa szerezhető be, ennél fogva az ajánlat elsősorban dorongfára teendő.

A legalább kétéves vágású, száraz, tuskómentes fára vonatkozó ajánlat kétféle módon teendő:

1. Az egyik mód szerint a fa súly szerinti átadás mellett métermázsákban kifejezett egységárakban ajánlandó. Ez esetben a hiteles mérlegezési díj vállalkozót terheli.

2. A másik mód szerint a fa az intézet udvarán ölezendő oly módon, hogy a 10 öl hosszú rakások szélei kalickába, a többi térék köz kitélve rakandó.

Hazai szén I. rendű minőségű, portmentes szén. Évi szükséglet 500-600 q. Az intézet pincéjébe lerakva szállítandó.

A szerződés szerinti szállítások határideje 1932. évi június hónap 30-ig terjed.

A bizottság csakis azokat az ajánlatokat tárgyalja, melyeket ajánlattevő a Közszállítási Szabályzat rendelkezéseinek megfelelően szerkesztett, 1 P 60 f értékű okmánybélyeggel felbélyegzett. Az ajánlatok pecséttel lezárt, sértetlen borítékban nyújtandók be. A boríték fölrása: ajánlata a bajai m. kir. állami tanítóképzőintézet szükségleteinek szállítására. Ajánlatok a bajai m. kir. állami tanítóképzőintézet igazgatóságához 1931. évi május hónap 2-án d. e. 11 óráig nyújtandók be.

Ajánlatok az intézet igazgatói irodájában 1931. május hónap 2-án d. e. 11 óráig kerülnek fölbonthatásra. Az ajánlatok fölbonthatásánál ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek. Az árlejtésekre vonatkozó felvilágosítások az intézet igazgatóságánál a hivatalos órák alatt nyerhetők.

Az odaítélés a versenyárgyalástól számított 30 napon belül a vallás- és közoktatásügyi Minisztérium döntése alapján történik. Ezen időpontig ajánlattevők ajánlataikkal kötelezett-égen maradnak. Azon pályázók, kik ajánlatuk benyújtásáig az intézettel üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon Kereskedelmi és Iparkamara bizonylattal igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Az I-V. pont alatt felsorolt cikkek ellenértékét az intézet köztartásvezetője minden hónap utolsó napján elszámolja és a következő hó első napján 2 és fél százalékos okmánybélyeggel ellátott nyugtárványra kifizeti.

Az V. pont alatti tüzelőanyagok ellenértékét az intézet igazgatósága a szállítás befejezésétől számított 3 hónapon belül kiegyenlíti.

Az intézet igazgatósága, illetőleg a vallás- és közoktatásügyi Minisztérium fenntartja azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra való tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Kelt, Baján, 1931. évi április hóban.

A bajai m. kir. állami tanítóképzőintézet igazgatósága.

Tavaszi játékok

UTRY-nál	
1 játékvéder	P - 24
1 játékkanna	- 46
1 homok játék	- 80
1 gyermektalicska	1 -
1 homok kocsi	130
1 szekér	650
1 készlet ásó, kapa, gereblye	- 70
1 kézi ásó	- 16

Drótkerítés
gyártmányait rendkívül olcsón hozza forgalomba
Utry Pál Flai
Erzsébet kir. né. u. 38. Tel. 280.

Az egész életben hű barát

SINGER VARRÓGÉP.
Kedvező fizetési feltételek. Alacsony havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Belvárosban 2 lóra való

istálló

és egy betonozott pince kladó.
Cím: Árpád-utca 1.

CORVIN-NYOMDA BAJA
Mátyás király-tér 10. — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.
Stanzolt dobozok
gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

Prima sardinia
az eddigi 90 fillér helyett
68 fillér.
Pisztráng (Nice)
108 P helyett
90 fillér.
Klein és Stráhl
fűszer- és csemegekereskedésben.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyor.sajfóján Baján.